

Тема. Уява. Емоції та почуття. Воля

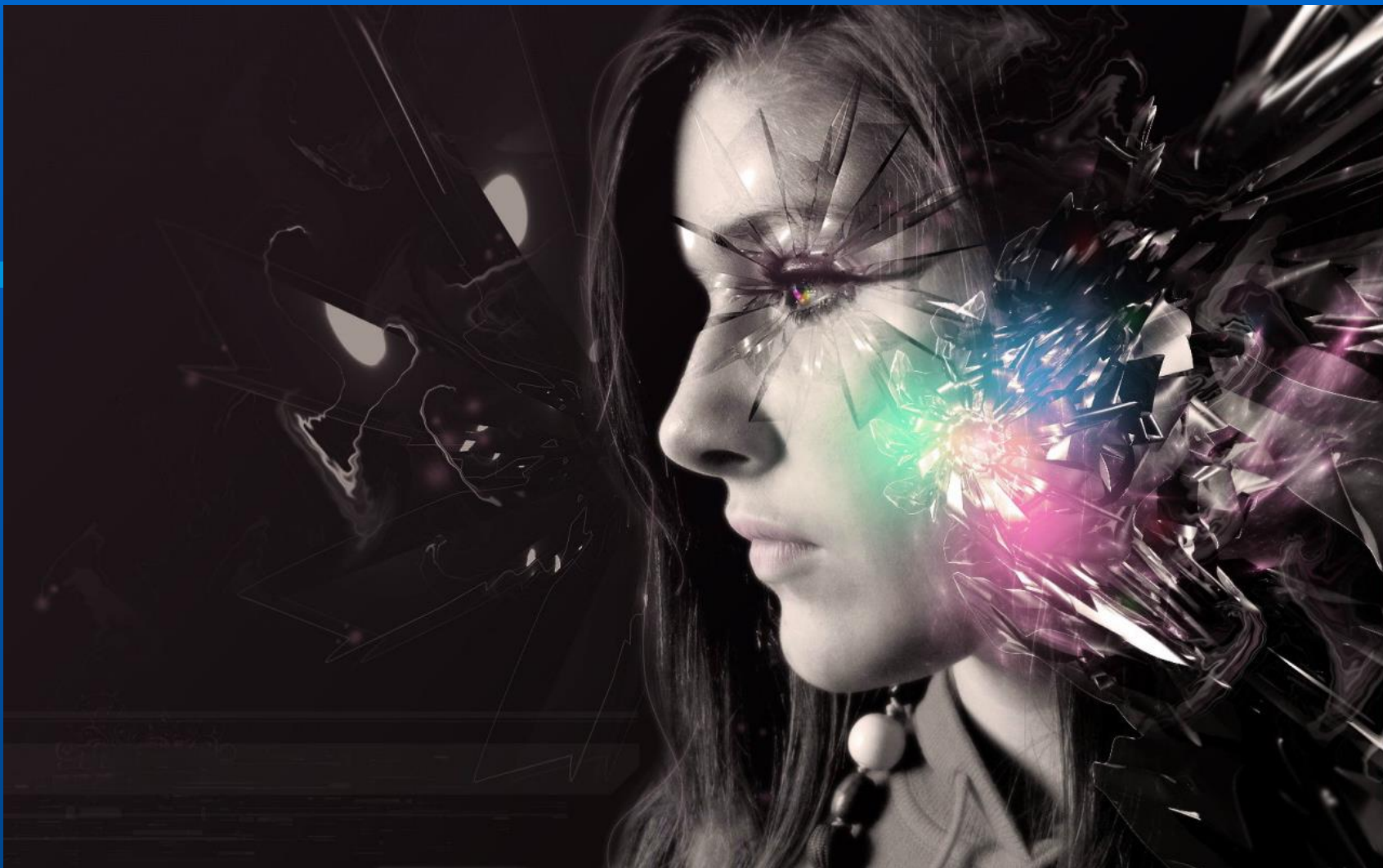
План

1. Поняття про уяву.
2. Види уяви.
3. Поняття про емоції і почуття.
4. Поняття про волю.

1.Поняття про уяву.

Уявлення того, що в минулому людина не сприймала, створення образів предметів і явищ, з якими раніше не зустрічалась, виникнення наочного образу того, що ще тільки буде створено, становить особливу форму психічної діяльності - уяву.

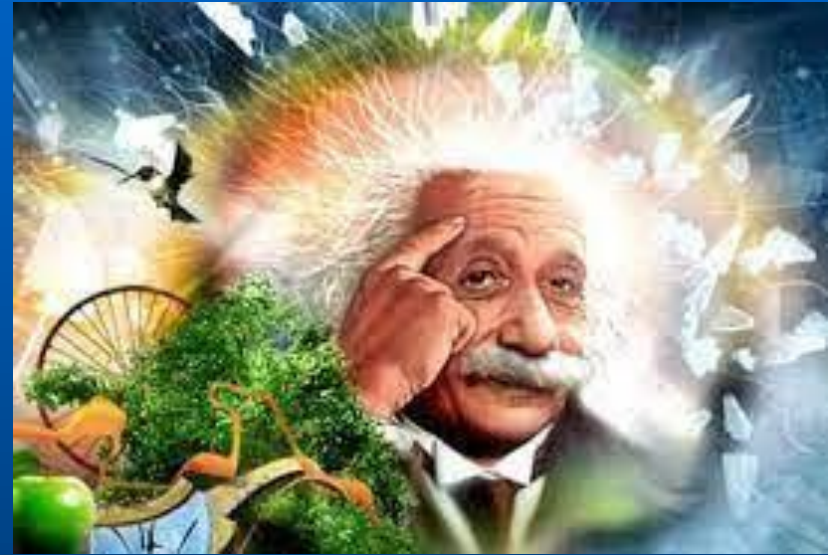

***Уява — це створення нового в формі
образів-уявлень***

**Фізіологічною
основою уяви є:**

***процес утворення
нових поєднань з
уже складених
нервових
тимчасових
зв'язків у корі
головного мозку.***

2. Види уяви.

Мимовільна уява

образи, що
виникають без
спеціального
наміру з нашого
боку

Довільна уява

проявляється в тих випадках, коли нові образи або ідеї виникають в результаті спеціального наміру людини уявити щось певне, конкретне.

Відтворююча уява

це уявлення людиною чого-небудь наочного для неї, причому уявлення спирається на словесне описання чи умовне зображення цього нового (креслення, схему, нотний запис)

Творча уява

створюються нові
образи без опори
на готовий опис
або зображення їх

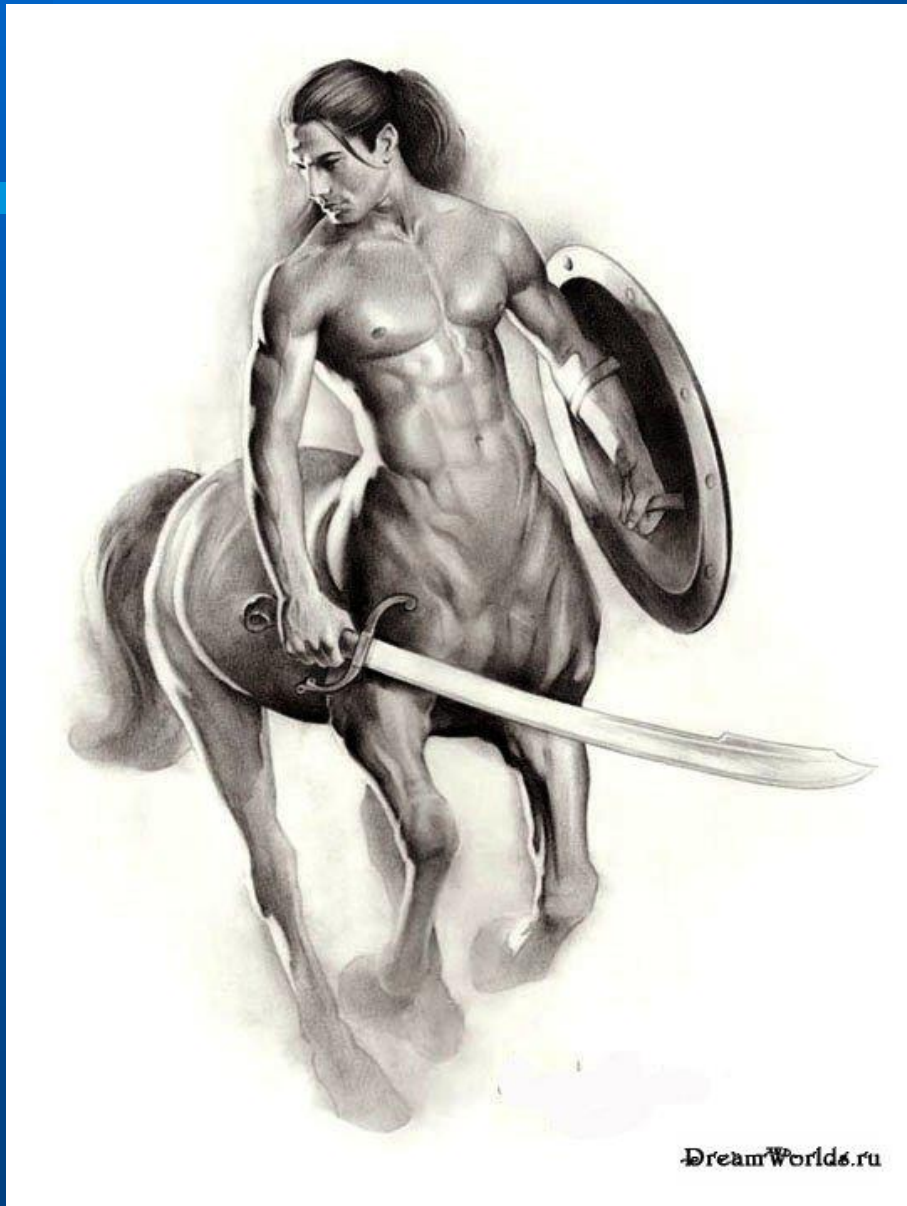
Мрія

це уява, спрямована
в майбутнє, в
перспективу життя і
діяльності людини.

Мрія ґрунтується на
життєвих потребах,
що зумовлюють
бажання і прагнення
людини.

Основні шляхи створення образів

Аглютинація

Оцінюючи і аналізуючи якості, властивості і зовнішній вигляд того чи іншого предмета, ми створюємо в уяві новий, іноді химерний образ, далекий від реальності. Наприклад, таким шляхом був придуманий казковий персонаж Кентавр (тулуб людини і ноги коня), а також хатинка Баби-яги (будинок і курячі ноги), ельф (людський образ і крила комахи).

Акцентування

Виділення в людину,
предмет або діяльності якоїсь
однієї, домінуючої
характеристики і її
гіперболізація.

Типізація

Найскладніший метод, заснований на виділенні рис кількох предметів і створенні з них нового, збірного образу. Так придумують літературних героїв, персонажів казок.

3. **Поняття про емоції і почуття.**

Емоції - реакція психіки на задоволення або незадоволення потреби - це просте, безпосереднє, поверхове, короткоплинне переживання людини в даний момент.

Приклади емоцій

ГРУСТЬ

РАДОСТЬ

СТРАХ

СТЫД

ГНЕВ

СКУКА

ИНТЕРЕС

ОТВРАЩЕНИЕ

ВОСХИЩЕНИЕ

ОБИДА

УДИВЛЕНИЕ

УДОВОЛЬСТВИЕ

Види емоцій

Базові (нижчі) - переживання, пов'язані із задоволенням або незадоволенням фізіологічних потреб)

Вищі - переживання, які виникають на ґрунті задоволення духовних потреб.

Позитивні - емоції, що пов'язані із задоволенням потреб.

Негативні - емоції, які викликають почуття незадоволення і вимагають зміни ситуації.

Стенічні - емоції, які підвищують життєдіяльність людини, посилюють активність (радість, наснага, гнів).

Астенічні - емоції, які пригнічують життєдіяльність організму, знижують енергію суб'єкта (страх, туга, сум) .

Почуття – вищий рівень розвитку емоцій, специфічно людські, узагальнені, стійкі переживання ставлення до предметів, явищ та потреб, що мають мотиваційну, пряму значимість.

- Більш тривалий, ніж емоція, психічний стан, який має чітко виражений предметний характер.
- Почуття відображають чітке ставлення до будь-яких конкретних об'єктів.
- Емоційність є вродженою, але почуття розвиваються протягом життя людини, у процесі розвитку її особистості.

Види почуттів

моральні —
переживання
людиною її
ставлення до
інших людей і
до
суспільства в
цілому;

інтелектуальні —
виражають
ставлення
особистості
до процесу
пізнання;

естетичні —
почуття краси,
що
виявляються
при сприйнятті
творів
мистецтва,
явищ
дійсності;

практичні —
переживання
людиною її
ставлення до
трудової,
навчальної й
інших видів
діяльності.

❖ 4. Поняття про волю.

❖ Воля – це свідоме регулювання людиною своєї поведінки і діяльності, виражене в умінні долати внутрішні і зовнішні труднощі при здійсненні цілеспрямованих дій і чинників.

❖ Воля – це психічний процес, свідомої і цілеспрямованої регуляції людиною своєї діяльності і поведінки з метою досягнення поставлених цілей.

ВОЛЬОВІ ДІЇ

✓ МИМОВІЛЬНА
ДІЯ НЕ ЧІТКО
ОРІЄНТОВАНА
НА МЕТУ,
НАВІДМІНУ ВІД
ВОЛЬОВОЇ;

✓ ВОЛЬОВІ ДІЇ
ВІДЗНАЧАЮТЬСЯ
ЗА РІВНЕМ
СКЛАДНОСТІ,
БО НЕ ВСЯКА
МЕТА
ДОСЯГАЄТЬСЯ
ВІДРАЗУ;

✓ ВОЛЬОВА ДІЯ
ХАРАКТЕРИЗУЄТЬ
СЯ ПЕВНИМИ
ЗУСИЛЛЯМИ;

✓ ВОЛЬОВА ДІЯ
ПОВ'ЯЗАНА З
ПОДОЛАННЯМИ
ПЕРЕШКОД
ЗОВНІШНІХ ТА
ВНУТРІШНІХ.

ВОЛЬОВІ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ:

- Сила волі – це узагальнена здатність переборювати значні труднощі на шляху до мети.
- Витримка і самовладання – прояви сили волі, вміння стримувати свої почуття, володіти собою і заставляти себе робити те, що треба утримуючись від непотрібного.
- Цілеспрямованість - це свідомо і активна спрямованість особистості на досягнення певних дій.

➤ Наполегливість – це свідоме і активне прагнення людини досягти мети у складних умовах.

Наполегливість проявляється у здатності доводити до кінця прийняті рішення. З наполегливістю пов'язують таку якість як упертість.

➤ Упертість – це схильність людини визнавати лише власні інтереси, власну думку.

➤ Самостійність – це здатність приймати усвідомлені, обґрунтовані рішення і здатність не піддаватися перешкодам.

Протилежна якість самостійності – навіювання.

➤ Навіювання – легко піддається чужому впливу, не вміє йому протистояти і критично поставитись до чужих порад.